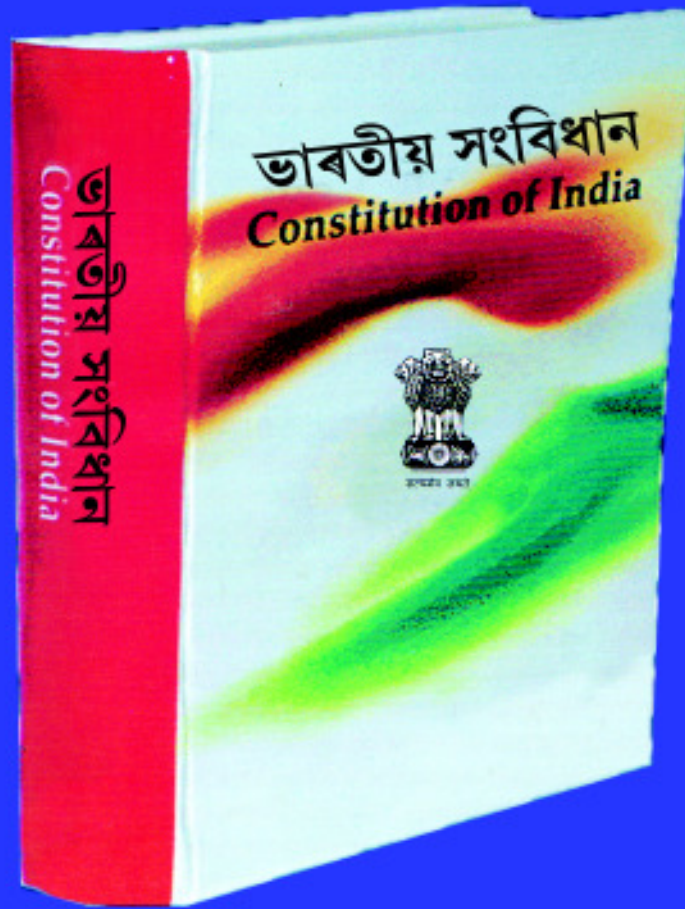

আইনলেখামানছিনি-জুং-১

নেকেন প্ৰেজো

নামকৰ ভাৰত

ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম
ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ
মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

ন্যায় বিভাগ
বিপি আৰো ন্যায় মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

নেকেন প্রজো

আইনলেখামানছিনি-জুং-১

সাক্ষৰ ভাৰত

ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম
ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ
মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

সত্যমেব জয়তে

ন্যায় বিভাগ
বিধি আৰো ন্যায় মন্ত্ৰালয়
ভাৰত চৰকাৰ

Naken Prazoo : This book is based on legal awareness for the neoliterates on Rights and duties of Indian citizen in Rabha language. This book is prepared by National Literacy Mission Authority and Department of Justice, Govt. of India, New Delhi. This book is translated and published by State Resource Centre Assam, 1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road, Ambari, Guwahati-781001 (Assam)

March 2017 (500)

আদত কাওজা : আখৌ খোল গঈ

কাওজা তাকবা : শ্ৰীচাৰুমোহন ৰাভা, শ্ৰীদুৰ্য্যোধন ৰাভা

হাবাদামি : শ্ৰীশান্তৰাম ৰাভা, শ্ৰীঅমল ৰাভা

হাবা ৰাবাতাং :

ভাৰত চৰকাৰনি : ৰাজেশ দেউলী, আঁচনি প্ৰবন্ধক, অনশুল চাক্সেনা, আঁচনি বিষয়া

ন্যায় হাবাথোক : গোবিন্দ বৈশ্য, ৰাজ্যিক সমন্বয়ক, অসম

আৰো ন্যায়

মন্ত্ৰালয়নি

ফালাঙিপাৰা

হাবাদামি

তঙা জাংকায় :

পাইলা প্ৰকায় : মাৰ্চ ২০১৭ (৫০০)

ততোপ্ৰ'বা : ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম, মাগুৰী এপাৰ্টমেণ্টছ, জি এন বি ৰোড,
আমবাৰী, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

তীপানগিৰি : অনুৰাধা বৰুৱা, প্ৰসন্ন কুমাৰ কলিতা
চাৰুমোহন ৰাভা, দুৰ্য্যোধন ৰাভা (জুবো)

চাপাদাম : শৰাইঘাট অফছেট প্ৰাইভেট লিমিটেড
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

চোকছাছনি

লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজ্ৰং ২০০৯ চননি ছেপ্তেম্বৰ মাহদিগি চোংকায় চাঙবা। একায় হাবাজ্ৰংদিগি দেখনি চাপানছন লেখামানকায় মেচা তংকায় ৪১০ খান ছিলামুক বাঁমে বাকায় চাঙাত। নেমিন খাৰে ছিঙিনি মিচিটাং অনুসুচিত জাতি, জনজাতি আৰো সংখ্যালঘু জাতিনি কায়তাঙো লেখামানছিনি ভাৰত হাবাজ্ৰং দিগি চি বাকায় চাঙাত। একায় হাবাজ্ৰং দিগি চাতাৰ লেখামানছিনি ছীমান ছীমান বুধি আৰো ঝাংছিনিনি ত্ৰাওছিনি আৰো ছীমান মান ছিখানাবা পামে বাকায় চাঙাত। লেখামানছিনিনা ত্ৰাংগিৰি বিজাননি চাৰ্পাক পেকে লীগা খাৰে পাঙে ছীম্ তাকে ঝাংকায়নি বাদাং ইন্টাৰপাৰ্চনেল মিডিয়া কেম্পেইন চোংকায় খাৰকায় চাঙাত। একায় কেম্পেইন দিগি আইননি লেখামানছিনিনা পাঙে জোৰ ঝাংকায় চাঙাত।

আইননি লেখামানছিনিনি কাথাৰে দৌমদাক কায়ান ফামানা নেকেৰে আইননি লেখামানছিনি শৃংখলানি জ্ৰং খাৰকায় চাঙাত। ভাৰত ছামলায়নি মানব সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়নি তাছিতেকা ঝাংগীয়া লেখামানছিনি মিছন প্ৰাধিকৰন আৰো বিধি আৰো ন্যায় মন্ত্ৰালয় (ন্যায় বিভাগ) নি তাছিতেকা গুৱাহাটী দিগি জোগায়কায় কামিনি হাবা দিগি অসম (অসমীয়া কাথা), ত্ৰিপুৰা (বাংলা কাথা) আৰো ছিকিম (নেপালী কাথা) নি বিশেষজ্ঞ, ছুগিৰি বা ৰাজ্যিক আইনী সেৱা প্ৰাধিকৰণনি গাঁৰতেকা আইনী লেখামানছিনিনি পাকজাবিজান তাক্কায় চাঙাত।

আইনী লেখামানছিনি পাকজা তাক্কায়না, ন্যায় মন্ত্ৰালয়, ভাৰত ছামলায় আৰো এক্সেচ টু জাষ্টিছ (নৰ্থ ইষ্ট এণ্ড জম্মু কাশ্মীৰ A 2 J NE & JK) নি প্ৰকল্প সঞ্চালকান কাৰিকৰী চাগছিনি ঝাংখুনাত আৰো এদিগিনা ভাৰত ছামলায় নি ন্যায় বিভাগনি দংছিনি ঝাংখুনাত। ঝাংগীয়া লেখামানছিনি মিছন প্ৰাধিকৰণনি দৌমদাক চাগছিনি সংস্থা, বিভাগনি বাদাঙা চাকছাছিনি ঝাংখুনাত। একায় পাকজাবিজান হাছিছ-কুৰিছ বিজানি মাজাৰি আইনী সজাগতা ৰাবানো আঁনে আছা খাৰকায় চাঙা।

ঝাংগীয়া সম্প্ৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ
মানব সম্পদ বিকাশ মন্ত্ৰালয়
নতুন দিল্লী

চিঙি খুকাছা

ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম একায় কাগজানি ৰাভা কাথানা খেপেনে ততোপ্ৰনা তাছি ৰানাত। গুৱাহাটী দিগি নুকায় লেখাও তাকছিনি হাবা দিগি একায় কাগজা ৰাভা কাথানা খেপেনকায় চাঙা। খেপেনকায় কাগজাও অসম হাছং আইন সেৱা প্ৰাধিকৰণনি গাঁৰবিদাৰি দংছিনি খীপা। একায় ছুজুকিয়ান কামি খাৰছিনি দিগি চাকে বাকায় দৌমদাক কাথনা নেকে ছিৰাছং খীপজো। আছা ৰাছামজো কাগজা পৰায় থোক নাছিমানে তাছি থোঙে ৰানো।

সমীৰণ ব্ৰহ্ম
ৰাজাস্ত্ৰা
ৰাজ্যিক সম্পদ দাম অসম

ASSAM STATE LEGAL SERVICES AUTHORITY

1ST FLOOR, GAUHATI HIGH COURT, OLD BLOCK
GUWAHATI - 781001, ASSAM
PHONE : 0361 - 2516367, FAX : 0361 - 2601843

অসম ৰাজ্যিক আইন সেৱা প্ৰাধিকাৰী
গুৱাহাটী - ৭৮১০০১

No. ASLSA-38/2014/21

Dated: Guwahati the 18 th April '2016

To

The Director,
State Resource Centre - Assam,
1- CD, Mandovi Apartments,
GNB Road, Ambari, Guwahati-781001
(Assam)

Sub: VETTING OF IEC MATERIALS ON LEGAL LITERACY COMPONENTS - ASSAMESE.

Ref.: Your letter no. SRC/170/97/654-56 dated 21.03.2016.

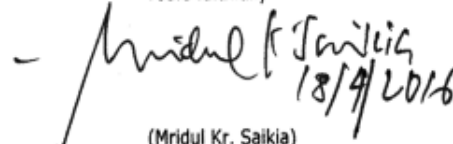
Dear Sir,

In inviting a reference to the subject as cited above, undersigned has the honor to state that the vetting of the IEC materials (in Assamese) have been completed and are being returned herewith after minor modifications in sentence/word structuring on the legal literacy components and the modified word/sentence is highlighted in erasable pencil markings.

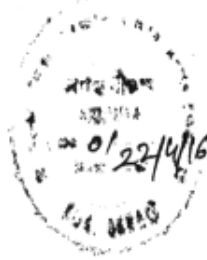
Vetting of the rest of the IEC material (in Nepali & Bengali) is also being arranged and will be returned as soon as these are completed.

With best regards

Yours faithfully

18/4/2016

(Mridul Kr. Saikia)
Member Secretary i/c
Assam State Legal Services Authority

Encl:
As stated above.

নেকেন প্রেজো

ৰাজু মিলিতাৰিনা ধানকায় নায় মানে জিৰা খাপমা চংজো ।
জিৰানি থাপকায় নায় মানে বাৰা আৰো ফজংৰা বিজয়বা
কাফায়না ষিবিজো ।

জিৰা আঁনজো-চিঙি ছোঙিনি পাৰা তেবান ছাকছাবা
মিলিতাৰি ধাংকায় নুঙামান মান খুচা আনা এগান্দাকায়ো
ভাবিজো ?

ৰাজু আঁজো-সুৰেশনা তীংকাৰে ছিঙি ছোঙিনি ছাকছাৰা
দাক্তৰ চাংখুচামুন। তেৰে উ বেৰামিতাঙো থাৰিয়া। আং
দেছনি ছেওমান খাৰনো।

জিৰা আঁজো—“দেছনি ছেওমান ছোঙি তয়বা খাৰনা
জাঙা।”

ৰাজু — “আয়া, নাং কানিকায়ৰে দোৱা, নাতে ছাকায়ান
নাং গান্দা গুনায় দংৰে চাং মিলিতাৰি চাঙা ৰেঙো?”

জিৰা হাউ হাউ খাপবানা নোকহাছুৰনি কায়তংবা
ফামানে মানজো। নোক-ছুৰনি কনপাই, বুপহি আৰো
জগদিশ ৰংবা ৰিবি হাজিৰ চাংজো।

কনপাই ছিংজো— “আতো চাংজো বুজি? আনা খাপে
তয়তা?

বাবা কানিজো— “চিঙি ৰাজুগে মিলিতাৰিনা ৰেঙা
দগজো?

বুপহি— “বাঃ বাঃ ৰাজু, নাং চিঙি তপননাবা লীগাখাৰে
ৰাং।”

জগদিশ আঁজো— “ৰাজু। নাং বাবানি পাংৰঙান আবাদনি
হা তোৱা, নাং ৰাখতে ৰেংদংৰে উৰো চাং থাৰায়নো?”

বিজয়বা আঁনজো— “দাদা, আং আৰো বাবান আবাদ
খাৰনো। ইয়ান চিঙি দেছনি ছেওমান চাঙো। আনা দংবে
চিঙি মিলিতাৰি বিজননাবা ছানা ছাকায় দৰকাৰ।”

জিৰা আঁনজো— “নাৰং ছাকায়ান ৰাজুনা মিলিতাৰি
চাংকায় নামেতা, নাহে, হাপায় গাফুং উনি আতোবা
চাংদং চাবান আতো চাঙো?”

কনপাই আঁন্তো— “বুজি ছাকায় জিমাৰিয়ান জদি

এগান্দান ভাবিয়া অন্দং চিঙি দেছনি মিলিতাৰি বেগান্দা
তাঙো?

ৰুপহিৰা আঁজো— “বুজি চিং ছাকায়ান খীছান্‌তি
তংবাবে চিং ছাকায়নিয়ান অধিকাৰ। নাহ্লে একায়
খীছান্‌তি ছাঙে ৰাছাম্‌কায়বা চিঙি হাবাছিনি।

মিলিতাৰিনি বাদঙাছে চিংবা নেমৰাঙে খীছানে তঙা
মানেতা। অৰং জদি চিং দেছঅ' কমে-ভাঙে
ৰাছামচাফাং? অন্দংবে চিং খীছান্‌তিতি তঙা
মানচাফাং।”

জগদিশ— “জাতাকৰেআন দংকায় কাখা। দেছনা কুমে-
ভাঙে ৰাছামকায়বা বেবাক নাগৰিক নিয়ান হাবাছিনি।
অকাবানান চিংবা মিলিতাৰিনা ধাঙে দেছনি ছেওমান
খাৰনা জাঙেতা। বিপদনি ছীমাং দেছনি বাদাঙা চিং
বেবাকান জাউবা ৰাখাতে দংবা হাজু চাঙে তঙা
লাগিয়া।”

ৰাজুনি বাবা আঁজো— “একায়বা দংকায়ান। নাহ্নে
অধিকাৰ পাকেবা চিঙি চিপান খাৰনা লাগিকায়বা
তোৰা। হেগো ৰাজুনি আয়া, ছাবাউবে নাং মিনি মিনি
বিদায় ৰাখু।

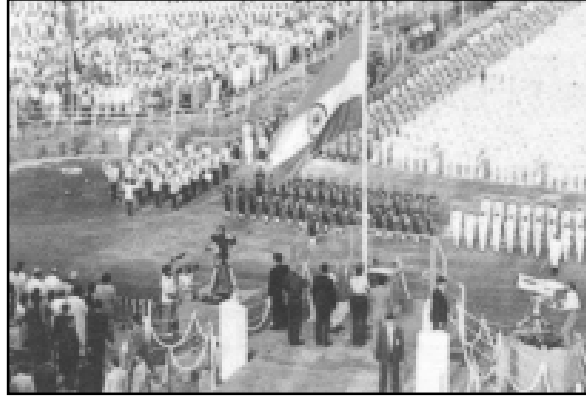
নাগৰিকনি হাৰাছিনি

অধিকাৰ আৰো হাৰাছিনি গছা আনতাঙি থুফুংছিনি।
গছাও ৰাখুতে দছাও কলপনা খাৰনা জাংচা। জাছি
অধিকাৰ তোৰা উছি হাৰাছিনিবা তোৰা। আখাং চাকতি
অধিকাৰ পাকে হাৰাছিনিবা জুঙে তয়তা। একায় চাতাৰ
(মূল) হাৰাছিনি বিজান এগান্দা —

১। আখাংচাক মানিকায় :

আখাংচাকতি ছুকায় নিয়ামবিজান মানিকায় ছাকায়
নাগৰিকনিয়ান হাৰাছিনি। আখাংচাকনি নিয়ামনিতি-

আদৰ্শ, দেছনি
ফীৰফীৰন
আৰো ৰষ্ট্ৰীয়
চায়(জনগনমন
সংগীত)

চায়ৰুঙা বা ৰাষ্ট্ৰীয় ফীৰফীৰ চকা, অন্দংবে
ছাকায়ান খাৰা চাঙে সন্মান ৰাখুনা লাগিয়া।

- ◆ জেল্লা ৰাষ্ট্ৰীয় ফাঁৰ ফাঁৰ চকা, তেলা ফাঁৰ ফাঁৰ চাফা চাঙা লাগিয়া। লেতেৰা বা ফুনা লাগিচা।
- ◆ জদি ৰাষ্ট্ৰীয় ফাঁৰফাঁৰনি তুকৰা ৰামতি বা আনতাং হাদামি বিছিবা কি তংকায় নুঙা মান্নো অন্দং উবিজানো বুৰুঙে ছেওমান ৰাখুই হাতি তুপুই তান্না লাগিয়া। উবিজান তাথেংপাকে নাঙা লাগিচা।
- ◆ ছংছদ, বিধান সভানি দ্বাৰায় তাককায় নিয়াম-কাননবিজান মানিনা লাগিয়া। বিচাৰদামি ৰাখুকায় ৰায়বিজানো ছেওমানখাৰে মানিনা লাগিয়া।

২। ছিৰিহাছংনি বিচাৰাঙে তংবা গোটখায় ৰছামবা:

ছিৰিহাছং গোটখায়খায় ৰছামকায় ছিৰিহাছং ছাকায় নাগৰিকানিয়ান হাৰাছিনি। মৌলবা-চুংবা কাথানি বাদাং কাকায়নি মাজাৰি হাই-পেচাল খাৰনা লাগিচা। জাতি, ধৰম, ভাছা বা হাছংনি বাদাং ভেদ-ভাৰ ৰাছামা লাগিচা। ছিৰিহাছংনি দৌবাচাখাৰে ৰাছামানাকে ছাকায়ান মিলায়-জুলায় গোটছায় তঙা লাগিয়া।

৩। ছিৰিহাছং ৰাছানা :

ছিৰিহাছং ৰাছামকায় ছাকায় নাগৰিকনিয়ান হাবাছিনি ।
মিলিতাৰিনা ধাঙেবা ছিৰিহাছঙো ছেওৱা খাৰকায়
বুজায়া । বিপদনি জোৰায় ছিৰিহাছংনি বাদাং দীমদাক
ৰাখাতে দংবা ছেওমান খাৰনা হাজু তঙা লাগিয়া ।
ছিৰিহাছংনি খীছানতিনি ৰাছামা দংবে ছাকায় নাগৰিকান
চাকঙা দৰকাৰ ।

৪। ছীমান আৰো দাদাৰাঙি ছুন :

ধৰম, খুৰাং, জাত, জাহাদমিবা ভাৰত ছিৰিহাছঙিনি
ছাকয়নি বাদাং ছীমান আৰো দাদাৰাঙিছুন তঙা লাগিয়া ।
মিচিতাং বিজাননি মৰ্যদায় আঘাত খাৰকায় কামি ৰানা
মানচা ।

৫। থাৰছিনি মানিকায় :

ছাৰান্দানি বাদাঙা চিঙি ৰাষ্ট্ৰীয় দুবায়ছিনিয়ো চক্ছা ৰাখুবা
বিজান্না ছিৰিহাছংনি থাৰছিনিনা কাকায় মনিও বাছাকালি
কীচিকে ৰাছামা আৰো উবিজান মানিয়া ।

৬। চলি ঝিঝিকায় নিয়াম ঝাছামবায়না জৰ ঝখুকায় :

চিঙি ছামাজিক, আলেকাচাৰনা আৰো চলি ঝিঝিকায়নিয়ামবিজান মৰ্যদা ঝাখুই মানিকায় ।

৭। তংছিনি ঝাছামকায় :

থ্ৰাছিৰি তংছিনি জাছি পান, থ্ৰিম্, তাম্ভং, থ্ৰিমিনি মীৰান ধাঙে তোৰা, উৰিজানো ঝাছামকায় । দীমদাক মীৰাননা নাছি । পান-

বা চিকা, ঝাম্পাৰ ইবিজান জদি পিথাৰচাঙা অন্দংবে পিথাৰ চাঙো । ছাকায়জীৰ তংদংছে কায়নিবা নেমছিনি চাঙা ।

৮। বৈজ্ঞানিক তেকা চিবা :

বৈজ্ঞানিক ছুন তংদংছে কায়নি ছুন আৰো গিয়ান ঝাকায়নি চিন্তা চৰ্চা প্ৰতে ঝিঝিতা । ছমাজাতি চলি তংকায়

অন্ধবিচাছ আৰো
নেমচাকায় সংস্কাৰবিজান
চিপানবা মানি বানা জাংচা।
পিথাৰ তীকাঙিপাৰা চলি
ৰিবিকায় নিয়ামো মানিবা।

গিয়ান বাৰায়না আৰো ইবিজাননি ত্ৰাওছিনি খাৰনা চেস্তা
খাৰ। ছাকায়নাকে নাছিছিনি ছুং তিকি ৰাখু।

৯। ৰাইজিনি ছম্পদ ৰ'খা খাৰ :

ৰাইজিনি ছম্পদ ৰ'খা খাৰ আৰো হিংছানি ভাব মননি
পাৰা ৰাখা। জদি চাংবা ছামাজানি ছম্পদ দিবি ৰাখানা
নামা, অৰঙো বাধা ৰাখুনা লাগিয়া।

১০। দলখায় হাবা ৰানা জোৰ ৰাখু :

ছিৰিহাছংনি আৰো হাছিছা কৰিছানি ত্ৰাওছিনি বাদাং
ছহায়না গান্দা কামিনি বাদাঙা নাকে নজৰ ৰাখু। জাতে
ছিৰিহাছং পাঙে ত্ৰাওমানবা ছাংকাইতি দুঙে আঙুই ৰেঙা
জাঙা।

১১। মীলবাতাঙো ছিখানি নেমথো ৰাখু :

ত্ৰোব বীছাৰনি পাৰা ছিৰি বীছাৰনি বেবাক মীলবা
তাঙা নাকে অভিভাৰকবিজান বিনামাচুল আৰো
গিৰমীদাৰ ছিখা ৰাখু।

বেৰগাবেৰগা হাবা :

- ◆ নাগৰিকবিজাননি নেমথোনি বাদাঙি চৰকাৰ আয়ন-
কানননি বেবস্তা খাৰজো। একায় আইন-কাননবিজান
ছাকায়ান মানি ৰা।
- ◆ বেৰগাৰকমাৰি হাছিছানি নেমথো আছনিবিজাননি বাদাং
জামগাছিনি দৰকাৰ। ইনি বাদাং চৰকাৰ খাজানা (টেক্স)
নি বেবস্তা খাৰনাতা। জোৰামতি ৰাখুনা লাগিকায়
খাজানা ৰাখুকায়বে ছাকায় নাগৰিকনিয়ান হাবাছিনি।
- ◆ গনতন্ত্ৰ চাংজো ৰাইজিনিয়ান চৰকাৰ। ছিৰিহাছং
ছামলায়বায়না ৰাইজিবিজান কাকায়নি ছীমজাপাক
চোকা। অকায় ছীমজাপাক বিজানান চৰকাৰ তাকা।

- ♦ বাইজনি পাস্থাৰান ছেওমানখাৰনা ছুন ৰায় কাকায়নি হাবাচোকে ৰানা লাগিয়া । বেবাকায়ান কাকায়কাকায়নান ছীমান মনিভাৰ ৰায় ছিৰিহাছংনি ত্ৰাওমানছিনি বাদাং হাবা চোকে ৰানা লাগিয়া,
নাগৰিকবিজাননি কাকায় কাকায়নি কাৰাবা নছুব-হাছুব আৰো ছামজানি বাদাঙাবা খাৰনা লাগিকায়বা তোৰা । কায়ৰীখান কাকায়নি ছিলি, ছুন আৰো জামগাষ্টিতেকা ত্ৰাওছিিনি বাদাং ছেস্তাখাৰনা দৰকাৰ । কাকায় নোকদ্ৰংপাকে ছেং, নগৰ আৰো ছামাজানি ত্ৰাওমানছিনি কামিনা ছহায় ৰাখুনা লাগিয়া ।

নাগৰিকবিজাননি মানজা অধিকাৰ

ছিৰিহাছং নেমথাৰি চলাইনা নাকে কয়তামানা নিয়াম তাকে
ৰখুকায় চাঙাতা। একায় নিয়ামবিজান খছা কাওজাতি ছুকায়
চাঙাতা। ইনাকেয়ান ভাৰত চিৰিহাছাংনি আখাংচাক আনে
তেপা। ছাৰান্দানি চাবানি ১৯৫০ বীছাৰছিনি ২৬ জানুবাৰিনি
জোৰায় আখাংচাকো চোকে ৰাকায় চাঙা আৰো উৰো
হাবাখাৰি ৰাকায় চাঙাতা। ইছি চিঙি অধিকাৰ বিজানো
নেমে ছই তানকায় চাঙাতা। একায় অধিকাৰবিজান
ৰাছামকায় চৰকাৰনি দায়িত্ব। ছিৰিহাছং আৰো গোটখীছাই
ৰাছামা নাকে একায় অধিকাৰবিজান বেদোবাবা থিলা চাঙাবা
তোৰা। এবিজানান চিঙি মানজা অধিকাৰ।

১। ছীমান অধিকাৰ :

দীমদাক ভাৰতি তংবাতাঙ আয়ননি নজৰি সীমান।
জাত, ধৰম, খুৰাং বা জীনামহাদামনি দাগায়তয় ছাকছাবা
ভেদ-ভাৰ ৰাবানা লাগিচা।

জাবা চৰকাৰনি চাকৰি মানবায় জাত-পাত, খুৰাং আৰো

ৰিছিংনি ভেদ-ভাৰ তঙাতংচা। চুংকায়-মীলকায়নিবা
ভেদাভাৰ ৰাছামবানিবা ছাস্তি চাঙাবা তোৰা।

আখাংচাকনি আধাৰি হাছংমনি চৰকাৰ মেচা, মীলবাতাং
আৰো ছামাজিক হাদাতি প্ৰয়োগ চাঙাগান্দা দীমদাক
জাতি আৰো জনজাতি মাজাৰি ছীমান তুনুবানি বাদাং
আয়ন চলাই ৰাঙা জাঙো। হাছংমুকনি চৰকাৰ ছিপাই
আৰো ছিখা ছীমুন্দায় সেওমানি উপাধি ৰাখুনা জাঙা।
আনতাং ছিৰিহাছংনি উপাধি ৰানাদংবে হাছংমুকনি
চৰকাৰনি ছয় ৰাবানা লাগিনো।

২। গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ :

জম্মু-কাশ্মীৰনি বাহেৰা ভাৰতবৰ্ষনি অীকান হাদামিনি
কায়ান গোট ছানা জাঙা। কাকায়নি খুচিমতি কামি হাবা
ৰানা জাঙা। কামবিজান ছমাজনি ফীছাৰ চাঙা লাগিচা।
একায় কামিনি বাদাং জাতে ছিৰিহাছংনি খাকায়
প্ৰীকচা, গোট ছবায় আঘাত চাংচা উনা নজৰ ৰাখুনা
লাগিনো।

নাগৰিক ৰীথান
কাকায়নি বিচাৰ-
বিবেচনা খাৰনা
অধিকাৰ তোৱা।
কাকায়নি বা ছোঙিনি

জাবা ছময়ছানি বিছয়ও পনচায়ত্‌তিনা জানায়কায়বা
অধিকাৰ তোৱা।

৩। ছুকছাকায় ফীছাৰ অধিকাৰ :

- ছিৰিনি বীছ কামানি মীলবাতঙো কলকাৰখানাতি
কামি ৰানা ৰাখুনা লাগিচা।

- ♦ কায়ে ঝায়ে ছকছবা বাদাঙা জাঙা তংচা ।
- ♦ ছকছনি ইছহানি ফীছাৰখাৰে কাম খাৰনা জাঙা তংচা ।
- ♦ ছকছনাবা হাজিৰা ঝাখুচা ঝাঙে কামি-হাবায়না চাকায়না জাঙা তংচা ।
- ♦ ছুকছাকায় গছা চুংকায় দোছ ।

Sakshar Bharat

STATE RESOURCE CENTRE ASSAM

1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road

Ambari, Guwahati-781001

E-mail-srcassam@hotmail.com

Website : www.srcguwahati.in